

Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка
факультет початкової освіти та мистецтва
кафедра вокально-хорового, хореографічного
та образотворчого мистецтва

Арії та романси зарубіжних композиторів XVII–XIX ст. для жіночих голосів

Навчально-методичний посібник

Дрогобич, 2023

УДК 784.3.087.612(072)

Ш 96

Рекомендовано до друку вченою радою Дрогобицького
державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 3 від 23 лютого 2023 р.)

Рецензенти:

Чумак Ю.В. – кандидат мистецтвознавства, Лауреат міжнародних конкурсів, директор Дрогобицького музичного фахового коледжу імені Василя Барвінського;

Кишакевич С.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Арії та романси зарубіжних композиторів XVII–XIX ст.
Ш 96 для жіночих голосів : навчально-методичний посібник /
упоряд. Є. Шуневич. Дрогобич : ДДПУ ім. Івана Франка, 2023.
64 с.

Цей посібник адресований педагогам та студентам закладів вищої освіти. Його укладено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Постановка голосу» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Спеціальність 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)».

До навчально-методичного посібника увійшли арії композиторів епохи Відродження, Бароко та Класицизму: Дж. Каччіні, А. Скарлатті, Й. С. Баха, Г. Генделя, К. Глюка, Дж. Паезіелло, Д. Бортнянського різноманітні за характером та ступенем складності.

ВСТУП

Вокальна музика композиторів докласичної та класичної доби є багатим навчальним матеріалом для розв'язання основних завдань предмету «Постановка голосу» – одного з профільних у системі підготовки вчителя музичного мистецтва загальноосвітньої школи. Основними завданнями підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва має бути оволодіння студентами вокально-технічними навичками, виховання правильного уявлення про професійне звучання голосу, вміння володіти своїм голосовим апаратом, чисто інтонувати, володіти чіткою дикцією і артикуляцією, вміти творчо інтерпретувати твори композиторів. Розкриття творчих здібностей студента, його артистизму, можливий лише в процесі вивчення музичних творів різних стилів і епох. Такі навички та знання можна набути лише в процесі практичних занять з постановки голосу, де передбачено педагогічний показ та теоретичні пояснення викладачем усіх необхідних прийомів звукоутворення і голосоведення.

Пропонований навчально-методичний посібник містить арії зарубіжних композиторів епохи Відродження, Бароко та Класицизму, які можуть урізноманітнити репертуар для жіночих голосів, збагатити його тематично, в плані жанру та стилю, доповнити концертний репертуар високохудожніми зразками.

До посібника увійшли твори Дж. Каччіні, А. Скарлатті (епоха Відродження), Й. С. Баха, Г. Генделя (епоха Бароко), К. Глюка, Дж. Паезіелло, Д. Бортнянського (епоха Класицизму).

Посібник укладено відповідно до програми навчальної дисципліни «Постановка голосу» для фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)».

Вивчення та виконання вокальних творів композиторів XVI–XVIII ст. підсумовує вокально-технічні навички та характерну виконавську манеру, всебічно розвиває звукову та художню сторону студента і тому є необхідним матеріалом навчально-педагогічного репертуару з предмету «Постановка голосу».

Видання призначене для студентів та викладачів музичних закладів освіти I–IV рівня акредитації.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Дж. Перголезі Арія «Vidit suum»

Джованні Баттіста Перголезі (1710–1736) – італійський композитор, який став родоначальником комічної опери-буффа.

Арія «Vidit suum» є зразком арії *lamento*, в якій переважають низхідний рух у мелодиці фраз та інтонації зітхання. Будучи частиною «страсної» кантати, вона належить до розділів трагічно-скорботного характеру.

Оркестровий вступ занурює слухача в атмосферу невимовного болю і страждання. Муки і невідворотність втрати, трагічність подій – усі ці почуття і емоції змальовуються у вступі. Тричі повторюється скорботна розповідь, щоразу розпачливіше. Кульмінацією арії є третє проведення, де драматизм досягається шляхом зіставлення закінчень і початків фраз у різних регістрах. Здавлене ридання оркестру завершує арію. Темп помірний (*Tempo giusto*).

Арія «Vidit suum» написана для сопрано з широким діапазоном та міцним верхнім регістром. Спокійний характер вимагає роботи над рівним, кантиленим звучанням, над розвитком широкого вокального дихання. Плавний рух мелодії, переважальні низхідні поступеневі ходи сприятимуть виробленню стійкої інтонації, високої звукової позиції. Досить складним є ритмічний малюнок, переважають шістнадцяті і тридцять другі тривалості, що може стати проблемою при вивченні твору. Особливу увагу треба приділяти інтонуванню стрибків вгору на широкі інтервали ч. 4, ч. 5, м. 7, м. 9, які вимагають співу на опорі, не відриваючи верхній звук від нижнього. Динаміка коливається у межах піано-меццо піано – меццо форте. Треба динамічно поступово підійти до кульмінаційних 28–29 тактів.

Діапазон арії – фа першої-ля-бемоль другої октави.

До репертуару можуть брати студенти, які добре володіють вокально-технічними навичками та мають певний виконавський досвід. Потрібно дотримуватись виконавських традицій.

Г. Гендель Арія «Amen, aleluja»

Георг Фрідріх Гендель (1685–1759) – німецький композитор епохи бароко, він творив у так званому «галантному» стилі, що був перехідним від бароко до класицизму.

В арії «Amen aleluja» привертає увагу свобода, з якою Гендель ставиться до наголосу у слові «алелуя», жодного разу ненаголошений склад «лу» не розміщується на першій долі. Лише деколи він припадає на відносно сильну третю долю чотиридольного метра (розмір 4/4). Саме ненаголошені склади опиняються на першій долі – Алелуя, аЛелуя, алелуЯ. Однак розспівування складу нівелює цей ефект, сприймається виконавцем і слухачем цілком органічно. Автор не вказує швидкості темпу, який, очевидно, є помірним, проте використовує *Adagio* при закінченні розділів, щоб підкреслити їх значення.

Арія написана для сопрано. Рекомендується для міцного голосу з добре вистроєним нижнім і середнім регістрами. Вокальна партія є досить складною в інтонаційному плані (хроматичні ходи, альтеровані звуки, незручні мелодичні звороти), тому її треба брати до репертуару студентам з доброю музично-теоретичною підготовкою та виконавським досвідом. Наявність тривалих пасажів вимагає рухливості голосу. Довгі фрази вимагають роботи над широким диханням. Фразу з розспівуванням голосної на А варто поділити на дві, або і на три рівномірні ланки для того, щоб правильно розставити дихання. Вивчення арії буде корисним для розвитку кантиленного звучання, для роботи над розширенням діапазону, вирівнюванням регістрових переходів.

При виконанні твору треба чітко дотримуватись агогічних і темпових відхилень.

Діапазон арії – ре першої-соль другої октави.

Г. Гендель Арія з кантати до Коронації Анни

У Коронаційній арії музичний образ розкривається з допомогою контрастного тематизму. Перша тема будується на звуках тонічного тризвуку і характеризується енергійним урочистим звучанням. Другій темі властиві оспівування тонів, розгорнутість музичної думки, насиченість прикрасами. Перша тема має яскраво сольний характер; друга,

де оркестр виконує терцеві підголоски, звучить як своєрідний дует. Темп помірний (*Andante*).

Арія написана для сопрано. Для виконання численних пасажів потрібно працювати над рухливістю, віртуозністю голосу. У довгих пасажах важливо економно витрачати дихання, проте на всю фразу його не вистачить, тому треба поділити фразу на дві ланки (30–37) такти і відповідно на три (39–52) такти. Розспівування певного складу шістнадцятими нотами має сприяти розвитку вокальної техніки. В інтонаційному плані арія є складною (наявність численних альтерацій, вокально незручні ходи), тому твір можуть брати як навчальний матеріал студенти зі стійкою інтонацією, певним рівнем вокально-технічної підготовки.

Діапазон арії – соль першої – соль другої октави.

Г. Гендель Арія «Solo per voi» з кантати «Pastorella vaga bella»

Арія рекомендується для ліричного сопрано. Цей твір буде корисним у роботі над рівним звучанням голосу у всіх регістрах.

Розгорнутою арією є номер з кантати «Pastorella vaga bella» – «Solo per voi». Її форма становить тричастинну структуру з динамічною репризою. Тема першого розділу – легка, прозора і рухлива – розвивається з допомогою варіаційних змін, що в основному впливають на тривалість фраз і речень. Тема центрального розділу не протиставляється головній, а доповнює, допомагає у переконливому створенні образу пасторалі. Темп помірно швидкий (*Allegro moderato*, рекомендована тривалість чверті – 76 ударів за хвилину).

Арія «Solo per voi» з кантати «Pastorella, vaga bella» Г. Генделя написана для ліричного сопрано. Вокальна партія досить гнучка і рухлива. Їй властиві як плавний рух, так і стрибки. Висхідні стрибки треба виконувати на опорі, не відриваючи верхній звук від нижнього, зберігаючи високу звукову позицію. Тривалість фрази залежить від тексту, його цезур. У набраному нотному тексті вже пропонується правильне фразування і зручний розподіл дихання. Твір буде корисним у роботі над виробленням широкого дихання, кантиленного звучання,

розвитком рухливості голосу, згладжуванням регістрових переходів. При вивченні арії потрібно чітко дотримуватись усіх, помічених в тексті агогічних відхилень, темпових змін, що є необхідним для виконання арії в стилі. Вокальна партія має певні інтонаційні (наявність незручних ходів, альтерованих звуків) та ритмічні (шістнадцяті, тридцять другі тривалості, восьмі з крапкою) труднощі, тому цей твір треба брати до навчального репертуару студентам, які добре володіють вокально-технічними навичками, мають певний виконавський досвід.

Діапазон арії – ре першої – ля-бемоль другої октави.

В.-А. Моцарт Арія Дорабели з опери «Так чинять всі»

«Так чинять усі, або Школа закоханих» (*Così fan tutte*), відома під скороченою назвою – «Так чинять усі» – опера на дві дії австрійського композитора Вольфганга Амадея Моцарта (1756–1791) на лібрето Лоренцо до Понте. Жанр опери автор визначив як «весела драма». Двадцять восьмим номером у другій дії опери є арія Дорабели (меццо-сопрано), однієї з головних дійових осіб вистави. Загальний характер арії – жвавий, енергійний, жартівливий. Привертає увагу форма рондо, в якій написана арія (a+b+a1+ c+ a2+ d+ a3). Темп арії рухливий – *Allegro vivace*, що вимагає неабиякої рухливості голосу. Рефрен характеризується активним рухом, його головний мотив побудований на звуках тонічного тризвука у висхідному русі. Епізоди представляють інші грані головного образу – жартівливість, схвильованість. Контраст між рефреном і епізодами є контрастом зіставлення, і саме у ньому розкривається образ героїні – кмітливої і емоційної, ліричної і закоханої.

Арія написана для меццо-сопрано, проте її можна рекомендувати і для ліричного сопрано. Вивчення цього твору допоможе в роботі над вирівнюванням регістрових переходів, розвитку рухливості голосу, виявити виконавські дані у студента. Основною складністю може стати виконання стрибків вгору і вниз при збереженні високої позиції і не порушуючи фразування. Обов'язково необхідно дотримуватися всіх агогічних відхилень, що допоможе відтворити виконавські традиції класичного стилю. Вокальна партія є досить складною для інтонування, має багато хроматичних ходів, альтерованих звуків, проте повністю

продубльована фортепіанним супроводом. При вивченні арії важливо чітко дотримуватись численних фермат над нотами та паузами, щоб передати характер твору. Рекомендується виконувати арію мовою оригіналу, хоча подано текст у перекладі українською. Твір можна брати як навчальний матеріал для студентів, які володіють вокально-технічними навичками та мають виконавський досвід.

Діапазон – фа першої – соль другої октави.

Л. Люцці «Ave Maria»

«Ave Maria» італійського композитора Луїджі Люцці (1828–1876) присвячена королеві Португалії Марії Піа ді Савоя. Канонічний текст, що неодноразово надихав композиторів на створення унікальних зразків духовної музики, в прочитанні Л. Люцці набув романтичної схвилюваності і піднесеності.

Твір написаний у двочастинній формі зі вступом і кодою. Привертає увагу формотворче значення супроводу. Саме за змінами фактурного викладу визначаються межі розділів і формується музичний образ. Перша тема, що звучить у помірному темпі (*Andante*), має піднесений характер, її схвилюваність підкреслено рівномірно пульсуючими тріолями в супроводі. У другому розділі відбувається зміна ладу на одноіменний мінор (*Es-dur – es-moll*), (*Poco più*), вже згадувані зміни у фактурному викладі і примхливі гармонії додають звучанню драматизму і напруги. В коді відбувається повернення до головного образу – урочистого і піднесеного – і основного темпу (*Tempo I*). Характер звучання стає більш спокійним (*tranguillo*).

Арія написана для меццо-сопрано з міцним нижнім регістром, густим насиченим тембром. Мелодика вокальної партії досить проста, проте наявність альтерованих звуків (35–37; 40–46 такти) може становити труднощі для інтонування. Особливу увагу при розучуванні тексту треба приділяти виконанню стрибків на чисту квінту, чисту кварту та октаву вниз, збільшену квінту вгору (41 такт), їх треба співати опертим звуком, не відриваючи верхній звук від нижнього. Пульсація тріолями у фортепіанному супроводі передає характер трепетної схвилюваності. Твір буде корисним у роботі над кантиленним звучанням, розширенням

діапазону, розвитком широкого дихання, вирівнюванням реєстрових переходів.

Діапазон – ля-дієз малої – мі-бемоль другої октави.

Ж. Мартіні «Радість кохання»

Жан-Поль Ежид Мартіні (1741–1816) – французький композитор німецького походження. Романс «Радість кохання» на вірші Жана-П'єра Кларі де Флоріана є одним з найвідоміших творів композитора. Намагаючись якнайточніше втілити в музику поетичні настрої та емоційні нюанси, автор створює мелодію для кожної строфи. Форму романсу визначає чергування контрастних епізодів (a+ v+ a1+ c+ a2), що дає підставу ідентифікувати її як 3–5-частинну форму. Подібною є форма рондо, однак в ній повинно бути більше, два епізоди. Важливими засобами виразовості виступають лад і темп. Твір починається в помірному темпі *Andante moderato* (A), наступні розділи виконуються більш рухливо – *Poco più mosso* (B і A1). Ще більш схвильованим є розділ C, де відбувається зміна мажорного ладу на одноіменний мінор (D-dur – d-moll), фактурні зміни у супроводі і темпове прискорення (*Poco più mosso*). В останньому проведенні A2 утверджується основний (мажорний) лад та світлий піднесений настрій. Романс обрамлений інструментальним вступом і закінченням.

Романс «Радість кохання» написано для меццо-сопрано з міцним нижнім реєстром. При роботі над твором треба слідкувати, щоб дикція не порушувала наспівності та м'якості звучання. Необхідно звертати увагу на правильну побудову фраз та розстановку дихання відповідно до поетичного тексту. У роботі над романсом можуть виникати труднощі інтонаційного плану, позаяк є альтеровані ступені, незручні мелодичні звороти, а фортепіанний супровід не дублює вокальну партію, а лише підтримує її гармонічно та має самостійний характер. У роботі над твором необхідно звернути увагу на низхідні рухи мелодії, виконувати їх на опорі, не втрачаючи високої позиції. Вивчення цього твору буде корисним для розвитку кантиленного звучання, розширення робочого діапазону, згладження реєстрів. У теситурному плані романс є зручним, його можна брати в репертуар студентам, які мають сформовані

вокально-технічні навички, володіють філіруванням звуку, мають певний виконавський досвід.

Діапазон – ля малої – ре другої октави.

Ф. Тості «Злі чари»

Франческо Паоло Тості (1846–1916) – вагомий представник італійської камерно-вокальної школи, придворний музикант англійського королівського дому.

Романс «Злі чари» написаний у простій двочастинній куплетній формі з інструментальним вступом та закінченням. Перша частина (заспів) – це простий період квадратної будови, що складається з двох однакових за розміром речень (8+8), друга частина (приспів) також має квадратну структуру з варіантним повторенням музичного матеріалу другого речення 8+(8+8). Мелодика романсу наспівна, кантиленна. В ній використовується плавний поступенний рух вгору і вниз, стрибки відсутні. Характерною є метро-ритмічна організація музичного матеріалу: всі фрази у вокальній партії починаються із затакту, тобто зі слабкої долі тридольного метру. Це надає звучанню певної схвильованості і рухливості. Темп твору помірно рухливий (*Allegretto*). Динамічна шкала романсу – це нюанс піано з можливими його відтінками. З допомогою плавного збільшення або зменшення сили звуку утворюється ефект хвилеподібності, що органічно поєднується з рухливістю ритмічного малюнка.

Романс «Злі чари» рекомендується для ліричного сопрано з м'яким тембром та міцною серединою діапазону. Твір треба співати округлим звуком, не обтяжуючи його. При вивченні романсу особливу увагу важливо приділяти інтонуванню низхідних ходів, їх треба виконувати зберігаючи високу звукову позицію. Основною трудностю може стати вступ вокальної партії на другу долю тридольного розміру. Треба домагатися правильного фразування, не наголошуючи сильну долю в такті. Потрібно слідкувати за тим, щоб не обтяжувати закінчення фраз. Фортепіанний супровід майже дублює вокальну партію, тому в інтонаційному плані не повинно виникати проблем. Цей романс може стати навчальним матеріалом для співаків-початківців. Романс бажано

виконувати мовою оригіналу, але якщо виникатимуть труднощі, то в тексті – переклад українською.

Діапазон – мі-бемоль першої – мі бемоль другої октави.

Дж. Гершвін «Коханий мій»

Джорж Гершвін (1898–1937) народився у сім'ї євреїв-емігрантів з України. Однією з найбільш знаних пісень композитора є «Коханий мій». Пісня складається з двох розділів, що характеризують образ героїні. Тема першого розділу будується на поєднанні рецитації (повторення одного тону протягом такту) і вокалізації (висхідний рух у межах квінти у пунктирному малюнку). Цей мотив є секвенційний розвиток, що надає викладу енергії і рухливості. Другий розділ – це втілення ліричних почуттів героїні. Його знаменитий мотив супроводжують гармонічні варіації, що «підсвічують» спів соковитими співзвуччями. В цьому ж розділі звучить ще одна тема, що має найширший інтервальний діапазон і характеризується плавністю і гнучкістю. Темп твору помірний (*Andantino semplice*).

Вокальна партія розвивається секвенційно, переважає плавний рух мелодії, але є і стрибки, які слід виконувати в одній високій позиції. Ритмічний малюнок досить складний, особливо у приспіві, вступ вокальної партії на слабку долю може стати основною труднощію при вивченні твору. В інтонаційному плані проблеми можуть виникнути з виконанням альтерованих звуків, проте фортепіанний супровід майже повністю дублює мелодію. При виконанні твору слід максимально наблизитись до джазової манери виконання. Робота над романсом буде корисною для вирівнювання регістрових переходів, розширення виконавських можливостей. Твір слід брати до репертуару студентам, які мають стійку інтонацію, володіють вокально-технічними навичками та мають виконавський досвід. Даний романс написано для меццо-сопрано.

Діапазон – ре першої – ре другої октави.

Дж. Керн «Дим»

Джером Девід Керн (1885–1945) – американський композитор. Його кращі твори, зокрема оперета «*Show Boat*» (Театр на плаву), стали

класикою американського джазу. «Smoke Yets in Your Eyes» (Дим) з популярного мюзиклу «Роберта» написаний у простій двочастинній формі, кожна з побудов якої становить простий період квадратної будови $(a+a1) + (b+a2)$. Мелодія твору будується на оспівуванні тонів, для її розвитку використовуються секвенції. Цими засобами композитор змальовує образ мінливого і невловимого диму (хмарка яблуневого цвітіння, примарного сну і сірий дим втрати). Надзвичайно яскраво і свіжо звучить зіставлення тональностей (Des- dur – As-dur – Des-dur). Темп твору помірний (Andante moderato), агогічні відхилення збалансовані, тобто пришвидшення темпу компенсується наступним його уповільненням.

Романс «Дим» написано для меццо-сопрано. Вокальна партія виразна, інтонаційно багата, з допомогою грамотно розставленого дихання підкреслюється зміст кожної фрази, її смислова суть. Твір буде корисним в роботі над кантиленним звучанням, розвитком міцного нижнього регістру, при поєднанні високопозиційного звучання головного резонатору з грудним, над згладжуванням регістрів. Твір вимагає глибокого проникнення, передачі вокальними засобами образної сфери. В інтонаційному плані мелодія не є складною, фортепіанний супровід дублює вокальну партію. Проблемним може стати виконання стрибків вгору та вниз на широкі інтервали (секста, септима, октава). Важливо чітко дотримуватись агогічних відхилень для виконання твору у відповідному стилі. Твір пропонується студентам з добрими вокальними даними та виконавським досвідом.

Діапазон – фа-дієз малої – мі-бемоль другої октави.

Arie

aus "Stabat mater"
("Vidit suum...")

G. B. Pergolesi
(1710-1736)

Tempo giusto

mf

2 3

4 5

6 7 8

f p

9 10 11 12

mp *p*

dolce

Vi - dit su-um dul - cem na-tum mo-ri - en- tem, de-so-la-

13 14 15 16 17

ta tum, mo-ri - en - te de - so - la-tum, dum e - mi - sit spi -

p assai e staccato

18 19 20 21

- ri-tum. Vi - dit su-um

f p f p

22 23 24

dul-cem na-tum mo - ri - en-tem de-so - la-tum,

25 26 27

de - so - la - tum, dum e - mi - sit spi - ri-

mf dim. p

28 29 30

tum. Vi - dit su - um dul - cem nā - tum mo - ri -

f *sf*

31 32 33 34 35

en - tem de - so - la - tum, de - so - la - tum, dum e - mi - sit,

f sotto voce sempre

36 37 38 39

dum e - mi - sit spi - ri - tum.

40 41 42 43

smorzando

Aria

("Amen, alleluja")

Г.Ф. Гендель

2 3

A - men, a - men, a - men, a - men, a - men,

4 5 6

a - men, a - - - - - men,

7 8 9 **Adagio**

al - le-lu-ja, al-le - - lu-ja, al - le-lu-ja, al-le -

10 11 12 **a tempo** 13

- - lu - ja. Al - le-lu - ja, al - le - lu - ja, al - le - lu -

f *p*

14 15 16

- ja, al - le-lu - ja, al - le - lu - ja, al - le-lu - ja,

17 18 19

al - le-lu - ja, al - le - lu - ja, al - le - lu - ja,

cresc. *f*

20

21

22

23

al - le - lu - ja,

24

25 **Adagio**

26

al - le - lu - ja.

pesante

ff

Арія

з кантати до коронації Анни

Український текст Т.Козій

Г. Ф. Гендель

Andante

26

ihr hol-den Sän - ger in der Luft, kommt all zum
ра-дість і всі - ха на - ста - є, вдяч - ність о -

31

Freu - - - - -
хон - - - - -

35

- den chor her - bei, kommt all zum - Freu - - -
лю - є у - сів вдяч-ність о - хон - - -

42

- - - - -
- - - - -

48

den chor her-bei,
лю - є у - сїх,

55

und schwe-bend in des Him-melsBlau be-singt den Tag
ле - тить у ви - со - чїнь не - бес, свя - то є в нас, -

62

be-singt den Tag

66

be-singt den Tag nun froh und frei.
свя - то є в нас - ра - дїс - ний час!

SOLO PER VOI...

"ВАС, ТІЛЬКИ ВАС..."

Український текст Т.Козій

Georg Friedrich Händel

Allegro moderato (♩ = 76)

mf

Musical score for the first system, measures 1-2. The vocal line is in G major, 4/4 time, and contains two measures of whole rests. The piano accompaniment is in G major, 4/4 time, and consists of two measures. The right hand plays a continuous eighth-note pattern, while the left hand plays a simple eighth-note bass line. The first measure of the piano accompaniment starts with a sharp sign before the first eighth note.

3

Musical score for the second system, measures 3-4. The vocal line is in G major, 4/4 time, and contains two measures of whole rests. The piano accompaniment is in G major, 4/4 time, and consists of two measures. The right hand plays a continuous eighth-note pattern, while the left hand plays a simple eighth-note bass line. The first measure of the piano accompaniment starts with a sharp sign before the first eighth note.

5

Musical score for the third system, measures 5-6. The vocal line is in G major, 4/4 time, and contains two measures of whole rests. The piano accompaniment is in G major, 4/4 time, and consists of two measures. The right hand plays a continuous eighth-note pattern, while the left hand plays a simple eighth-note bass line. The first measure of the piano accompaniment starts with a sharp sign before the first eighth note.

7

So - lo per voi, tra mil - le, mil - le, sa - re pu
Вас, тільки вас, ко - ха - ні о - чі, я праг - ну

10

pil - le, or - - - deil cor;
ба - чи - ти зав - жди;

12

p
So - - - lo per voi tra
вас, тільки вас, ко -

14

mf
mil - le, mil - le, sa - re pu - pil - le, ar -
ха - ні о - чі, я праг - ну ба - чи - ти

16 *mp*

- de il cor, tra mil - le, mil - le, tra - mil - le,
зав-жди, ко - ха - ні о - чі, ко - ха - ні

18 *cresc.* *mf*

mil - le, so - lo per voi, tra mil - le, mil - le, ca -
o - i, вас, тільки вас, ко - ха - ні о - чі, вас

20 *f* poco rit. *f* a tempo

- re pu - pil - le, ar - de il mio cor, tra - mil - le,
я праг - ну, вас я праг - ну, ко - ха - ні

poco rit. a tempo

22 *poco dim.* *molto cresc.*

mil - le, ca - re pu - pil - le, ca - re pu - pil - le, ar -
o - чі, вас ли-ше праг - ну, вас ли-ше праг - ну, пра -

24 *poco rit.* *a tempo*
f *tr*
 de il mio cor.
 гну я пра - гну!- *a tempo*
poco rit.

26

28 *p*
Deh A ris-pon
ви бай

30 *cresc.*
 de - te, deh ris-pon - de - te con dol - ce fa -
 ду - жі, а ви бай - ду - жі, хо - лод - ним

32 *mf* *sf* *cresc.*

- vil - le e me - no ri - gor a tan - ta fè, a
 сий - вом ля - ка - є - те ме - не, мо - лю вас зглян - тесь

34 *f* *p*

tan - to a - mor, a tan - to a - mor; deh ri-spon-de - te con
 хоч на мить, хо - ча б на мить, а ви бай - ду - жі, хо -

36 *cresc.* *mf* *sf*

dol - ce fa - vil - le e me - no ri - gor a
 лод - ним сий - вом ля - ка - є - те ме - не, мо -

38 *cresc.* *f* (tr) *mf*

tan - ta fè, a tan - to a - mor, a tan - to a - mor, a
 лю вас зглянь - тесь хоч на мить, хо - ча б на мить! Мо -

40 *cresc.* ***f*** poco rit. *tr*

tan - ta fè, a tan - to a - mor, a tan - to a - mor.
 лю вас, зглянь - тесь хоч на мить, хо - ча б на мить!

poco rit.

42 ***a tempo*** ***mf***

So - - lo per voi tra -
Вас, міл - ки вас, ко -

44 ***f***

mil - le, mil - le, sa - re pu - pil - le, ar -
ха - ні о - чі, я праг - ну ба - чи - ти

46 ***mf*** *dim.*

- deil cor, tra - mil - le, mil - le, tra - mil - le,
зав - жди, ко - ха - ні о - чі, ко - ха - ні

48

mf

mil - le, so - lo per voi tra mil - le, mil - le, ca -
o - ci, vas, тіль-ки вас, ко - ха - ні o - ci, вас

50

*f**alarg.**a tempo*

- re pu - pil - le, ar - de il mio cor.
я праг - ну, вас я праг - ну!

52

54

ARIA DI DORABELLA

Арія Дорабелли з опери "Так чинять всі жінки"

Український текст Т. Козій

Wolfgang Amadeus Mozart

Allegretto vivace

5

9

E a - to - re un la - dron - cel - lo, un
A - мур, ли - хий хлоп - чись - ко, жар -

12

ser - pen - tel - lo è a - mor, ei to - glie e dà la
my - є з у - ці - ма, ùo - го же - неш від

15

pa - ce, la pa - ce, co-me gli pia - ce ai cor. Per
ce - бе, від ce - бе, - а-ле зав - жди дар - ма! Ба-

19

gli oc-chi al seno ap - re - na, un var-co ap-rir si fà, che
жа - є він, щоб сер - це - чи на - на чи слу - ги йо-

23

l'a - nima in sa - te - na, e to - glie li - ber - ta, che
му ли-ше ко - ри - лось, не ма - ю-чи сна - ги, йо-

27

l'a - ni-ma in sa - te - na, e to - glie li - ber - tà.
му ли-ше ко - ри - лось, не ма - ю-чи сна - ги!
cresc.

31

E a - to - re un la - dron - cel - lo, un ser - pen-tel-lo e a -
A - мур, ли-хий хлоп - чись - ко, жар - ту - є зу - ci -

35

mor, ei to - glie e-dà la pa - ce, la pa - ce,
ма, йо - го же-нещ від се - бе, від се - бе,

39

co-me gli pia- ce ai cor. Por - ta dol
а - ле зав - жди дар - ма! Сер - це без

43

cez - za, dol - cez - za e gu - sto, se tu lo la - sci
си - ле у му - ках страж - да - є, роз - ра - ди не шу-

47

far, ma t'em pie di dis -
ка, і по зум но - мер -

fp

49

gu - sto, ma t'em pie di dis -
на є, і по зум но - мер -

fp

51

gu - sto, se ten - ti di pu - gnar, por - ta dol - cez - za e
на - є, слі - ний, ні - мий блу - ка. 3 А - му - ром не сче - ре

fp

55

gu - sto, se - tu - lo la - sci far, та
чай - ся ця дум - ка не но - ва: лю

58

t'em - pie di dis - gu - - sto se
 бов не - пе ма - га - - є, лю -

fp

fp

60

ten - ti di pu - gnar.
 бов зав-жди пра - ва!

fp

fp

62

E a - to - re un la - dron -
 А - мур, ли - хий хлоп -

f

64

cel - - lo, un ser - pen - tel - lo e a -
 чись - - ко, жар - ту є з у - ci -

f

66

mor, ei to - glie e dà la
ma òo - zo же - неш від

68

pa - ce, la pa - ce, co - me gli - pia - ce ai
ce - бе, від ce - бе, а - ле зав - яди дар -

71

cor. Se nel tu o pet - to ei sie - de,
ma! Ві - тер ко - хан - ня гой - да - є,

74

s'e - gli ti bec - ca qui, fa tut - to quel ch'ei -
o - бер - том го - ло - ва! Лю - бов не - ре - ма -

77

chie - de, che anch' io fa - rò co - sì.
za - є, лю - бов зав - жди пра - ва!

81

Se nel tuo petto ei sie - de, s'e - gli ti bec ca
Bi - тер ко - хан - ня гой - да - є, о - бер - том го - ло -

85

qui, qui, qui, qui, fa tut - to quel ch'ei
ва! го - ло - ва... Лю - бов не - ре - ма -

89

chie - de, che anch' io fa - rò co sì, s'e - gli ti
za - є, лю - бов зав - жди пра - ва! Bi - тер гой -

92

bec - ca, s'e - gli ti bec - ca, s'e - gli ti be - ca, ti bec - ca, ti
да - є, ві - мер гої - да - є, ві - мер гої - да - є, гої - да - є, гої -

95

bec - ca, ti bec - ca, ti bec - - - ca, fa
да - є, гої - да - є, гої - да - - - є. Лю -

98

tut - to quel ch'ei chie - - de, ch'ei
боє не - пе - ма - за - - є, на

100

chie - de che anch' io fa - rò co - sì, co - sì, ch'anch'
щас - тя лю - боє зав - жди пра - ва, пра - ва, лю -

103

io fa - ro co - si, co - si, che anch' io fa -
 бов зав жди пра - ва, пра - ва, лю - бов зав -

106

ro со - - si.
 жди пра - - ва!

108

110

Ave Maria

Contralto

Luigi Luzzi

Andante $\text{♩} = 66$

quietamente

4 5 6

p *rallent.* *pp*

7 8 9

A - ve Ma - ri - a, gra - ti - a

10 11 12

ple - na Do - mi-nus te - cum

pp *sf*

13 14 15

be-ne-dic-ta tu in mu-li - e - ri-bus be-ne-dic - ta tu in mu - li-

16 17 18

e - ri-bus et be - ne-di - ctus fruc - tus ven - tris

19 20 21

tu - i Je - sus.s

22 23 24

Ma - ri - a! Ma - ri - a!

ff *allarg.*

marcato *pp* *pp*

25

26

27

Musical score for a vocal and piano piece, measures 25-39. The score includes vocal lines with lyrics and piano accompaniment with various musical notations like triplets, dynamics, and articulation.

Measures 25-27: Vocal line (treble clef) with lyrics "A - ve Ma -". Piano accompaniment (grand staff) features triplets in the right hand and sustained notes in the left hand. Dynamics include *ff* (fortissimo) and *p* (piano).

Measures 28-30: Vocal line with lyrics "ri - a, gra - ti - a ple - na. A - ve!". Piano accompaniment continues with triplets and sustained notes. Dynamics include *pp* (pianissimo) and *rallent.* (rallentando).

Measures 31-33: Vocal line with lyrics "San - cta Ma - ri - a. O! Ma - ter". Piano accompaniment features triplets and sustained notes. Dynamics include *pp* and *rallent.*

Measures 34-36: Vocal line with lyrics "De - i. O - ra pro - no - bis pe-ca-". Piano accompaniment continues with triplets and sustained notes. Dynamics include *pp* and *rallent.*

Measures 37-39: Vocal line with lyrics "De - i. O - ra pro - no - bis pe-ca-". Piano accompaniment continues with triplets and sustained notes. Dynamics include *pp* and *rallent.*

40 41 42

to - ri - bus, pe - ca - to - ri - bus nunc et in

cresc.

43 44 45

ho - ra, et in ho - ra mor - tis ho ra mor - tis no - s -

dim.

46 47

strae. Ma - ri - - a, Ma -

pp

48 49

ri - - a, ho - - ra pro -

50 51 52

no - bis nunc et in ho - ra mor - tis

53 54 55

no - - - strae, Ma - ri - a! Ma -

56 57 58

ri - - a! O - ra pro - no - bis Ma - ri -

59 60 61 62

- a! A - men!

The musical score is written for a vocal part and a piano accompaniment. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 4/4. The score is divided into measures, with measure numbers 50 through 62 indicated. The vocal line is in a soprano or alto register, and the piano accompaniment is in a lower register. The piano part features a continuous triplet pattern in the right hand, while the left hand has a more melodic line. Dynamics include *ff* (fortissimo) and *pp* (pianissimo). The lyrics are in Latin, expressing a prayer for the Virgin Mary.

PLAISIR D'AMOUR

"Радість кохання"

Український текст Т. Козій

Ж. Мартіні

Andante moderato

The first system of the musical score is in 6/8 time, key of D major. It begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady bass line of eighth notes.

The second system continues the musical piece. It includes a crescendo (*cresc.*) marking. The right hand has more complex rhythmic patterns, including triplets and sixteenth notes, while the left hand maintains a consistent eighth-note accompaniment.

The third system introduces the vocal melody. The right hand has a vocal line with lyrics in French and Ukrainian. The left hand continues with a piano accompaniment of eighth notes. The lyrics are: "Plai - sir d'a -" / "Ко - хан - ня".

The fourth system continues the vocal and piano accompaniment. The right hand has a vocal line with lyrics in French and Ukrainian. The left hand continues with a piano accompaniment of eighth notes. The lyrics are: "mour ne - du - re qu'un mo - ment" / "час ми - на - є, як вес - на, Ча - страж".

13 *p*

grin d'a - mour du - re tou - te la vie - - -
 дан - ня на - ии тпу - ва - ют до - ви - - -

cresc. smorzando

16

-e
 ку.

mf

19

mf

Gai
 Я

22 **Poco più mosso**

tout quit - le pour l'in-gra-te Sil - vi - - -
 все но - ки-нув за - ра-ди Сил - ви - - -

mf

25

cresc.

e, - i, el - le me quitte et prend un
ne - viç - na mi - la зра - ду -

cresc. *f*

28

tr

au - tre`a - mant. Plai - sir d'a -
ла ме не... Ко - хан - ня

p

31

mour ne - du - re qu'un mo - ment Cha -
час ми на - є, як вес - на, страж

34

grin d'a - mour du - re tou - te la vi - - -
дан - ня на - ui тпу - ва - ют до - ві - - -

37

- e.
ку.

"Tant
"Hi - - - que
бу cpy -

39

eau con - le - ra dou - ce - ment vers
мок той з ви - со - ких вер - шин, що

42

ce ruis-seau, qui bor - de la prai - ri - e,
на - пов - ня - є жит - тям до ли - ну,

p

45

je t'ai - me - rai!"
є мо - я лю - бов!"

p *p*

48 *f*

Me re - pe - tait Syl - vi - e. L'eau cou - le en -
 Сил - ві - я так ка - за - ла... Ве - се - лий стру-

51 *rall. pp*

core, elle a chau - ge pour tant! Plai
 мок, ме - не по - ки - ну - ла ми - ла... Ко

54

sir d'a - - - - - pour ne -
 хан - - - - - ня час ми -

56

du - re qu'un to - ment. Cha -
 на - є, як вес - на, страж -

58

p

grin
дан - - д'а - - - - -
mour du - re tou - te la
на - ui mpu - 6a - юm до -

60

pp *ritenuto* *a tempo*

vi
6i - - - - -
e.
кy...

62

64

3

MALIA

Злі чари

Український текст Т. Козій
Parote di R. PAGLIARA

Francesco Paolo Tosti

Allegretto

5

10

p

pp

14

tr

Co - sa c'e - ra ne'l fior - che m'hai da - to?..
Io non chie - do qual pia - ga be - a ta
Ди - во - виж - не і світ - ле ви - дін - ня,
Ти ру - сал - ка, чи нім - фа? - Не зна - ю,

for - se un fil - tro, un ar - ca - no po - ter!
fi - no a - des - so sog - gior - no ti - fa:
ба - чу я у цві - тін - ні тво - їм,
жар - то - ма ді - єш ли - хо ме - ні

18

cresc.

Ne'l toc - car - l'io mio co - re hatre - ma - to, m'ha l'o -
 non ti chie - do se nin - fa, se fa - ta, se u - na
 ду - ми мо - ї ти враз за - па ли - ла, за - па -
 тіл - ки ко - си по - ба - чу бі - ля - ві, враз го -

cresc.

23

p

lez - zo lur - ba - to'l pen - sier! Ne le va - che mo -
 bion - da par - ven - za sei - tu! Ma che le ne'l tuo
 ли - ла ти сер - ц ме - ні. У - но - ці ти блу -
 рю сам не свій у вог - ні. Сло - во тво - є - про -

p

28

cresc.

ven - ze che ci ha - i? Un in - can - to vien
 squar - do fa - ta - le?.. Co - sa ci hai ne'l tuo
 ка - си са - мот - ньо се - ред трав і де -
 ро - ча - я си - ла, пог - ляд твій за - ча -

cresc.

32

con anima

for - se con - te? Fre - me l'a - ria per
 ma - gi - co dir?.. se mi guar - di, u - n'eb -
 рев вда - ли - ні, і зрос - та - є дух -
 ро - ву - є всіх мо - жеш сло - вом ти

36

p

do - ve tu va - i, spun - ta un fio - re o - ve
 brez - za m'as - sa - le, se mi par - li, mi
 мя - на я квіт - ка там, де ти за ли -
 вби - ти й зці - ли - ти, за - бут - тя при - нес -

40

pas - sa'l tuo pie! Fre - me l'a - ria per
 sen - to mo - rir!.. Se mi guar - di, u - n'eb -
 ши - ла слі - ду, і зрос - та - є дух -
 ти, а не сміх, мо - жеш ло - вом ти
 tr

44

do - ve tu va - i, spun - ta un
 brez - za m'as - sa - le, se mi
 мя - на - я квіт - ка там, де
 вби - ти й зці - ли - ти, за - бум -

47

fio - re o - ve pas - sa'l tuo pie!
 par - li, mi sen - to mo - rir!..
 ти за - ли - шу - ла слі - ду!
 тя при - не - му а не сміх!

50

55

The man I love

"Коханий мій"

Український текст Т. Козій
I. Gershwin

G. Gershwin

Andantino semplice

mp *dim.*

5 **a tempo**

p *molto semplice*

When the mel-lowmoon be-gins to beam, Ev-ry night I dream a lit-tle dream,
 Мі-сяць ся - є, спа - ти не да - є, ві-рю, мрі-ю він до ме-не йде -

9

And of course Prin-charm-ing is the theme The he for me. Al-
 принц пре-крас - ний ніж - ний, ча-рів - ний ко - ха - ний мій і

13

p

though I re-al - ize as well as you, It is sel-dom that a dream comes true,
це ві-до-мо всім у сві-ті нім - мрі-ї мо-жуть зра-ди - ти а всім

17

To me it's clear That hell ap - pear.
це - ка - іо я кож - но - го дня!

21

a tempo***p***

Some-day he'll come a - long, The man I love;
Зус - три - не він ме - не, ко - ха - ний мій,

p molto cemplice a dolce

23

And he'll be big and strong, The man I love;
i за - хис-тун ме - не, ко - ха - ний мій,

25

And when he comes my way, i'll do my best to make him stay.
i сер - це о - жи - ве, ко-ли прий-де о - ха - ний мій!

29

He'll look at me and smile I'll un - der-stand;
I по - сміх-нет - ся він ме-ні то - ді,

31

And in a lit - tle while He'll take my hand;
i ni - de-mo pa-zom - - - ru - ka v ru - ci,

33

And though it seems ab-surd, I know we both won't say a
за - ся - ют о - чи в нас i слів не тре - ба нам в той

36

word. May-be I shall meet him Sun-day, may be Mon-day, may be
час. По-не-ді-лок чи не - ді-ля бу-де бай-у-же ме-

mf poco espress.

40

not;
ні,

Still I'm sure to meet him
мрі - ї спов - нят - ся щас -

42

poco rit.

one day, May - bbe Tues - day Will be
ли - во, ден той ста - не на - шим

poco rit.

44

a tempo

my goodnews day. He'll build a lit - tle home, Just meant for two,
спіл-ним ди - вом! Збу - ду - є-мо со - бі ма - лен - кий дім,

p

47

From which I'll ne - ver roam, Who would-would you?
снi - ва - ти мем у - двох у до - ми тiм,

49

And so, all else a - bove, I'm wait - ing for the
че - ка - ти бу - ду я i вiн прий-де, ко -

51

man I love. love.
ха - ний мiй! мiй!

1. 2.

8va 7

Smoke Gets In Your Eyes

"Дим"

Український текст Світлани Кишакевич

Jerome Kern

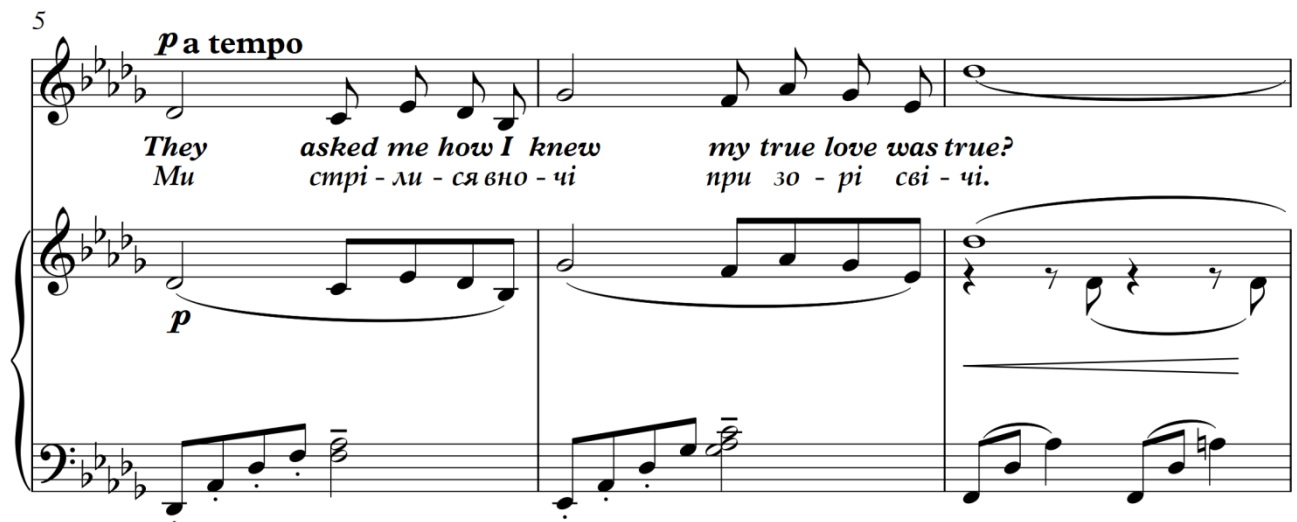
Andante moderato **rall.**

mp

5 ***p* a tempo**

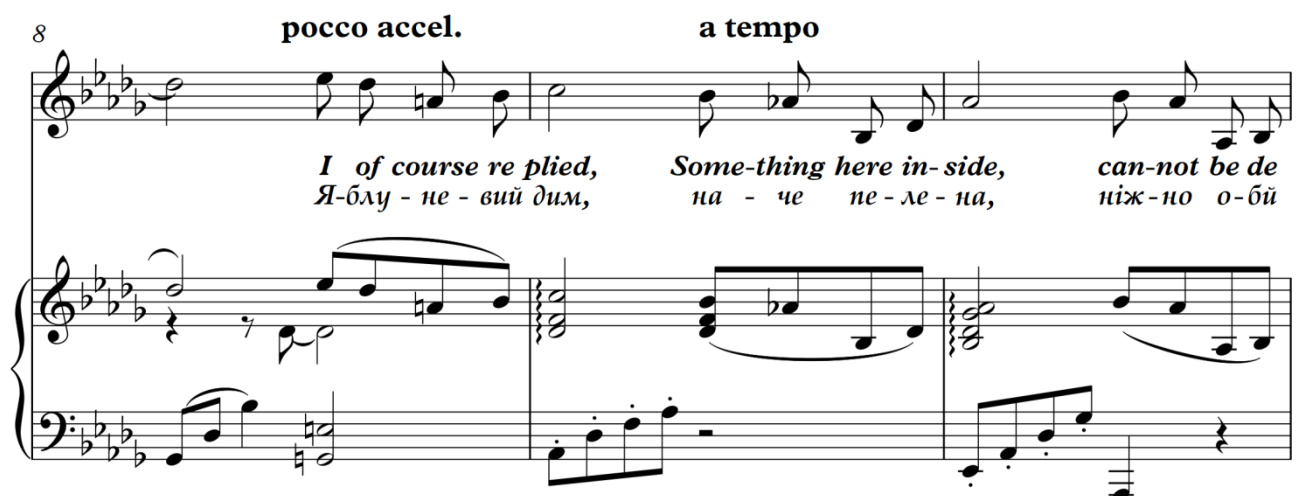
They asked me how I knew my true love was true?
Mu strі - ли - ся вно - чі при зо - пи сви - чі.

p

8 **rosso accel.** **a tempo**

I of course re plied, Some-thing here in-side, can-not be de
Я-блу - не - вий дим, на - че не - ле - на, ніж-но о-бй

11

nied.
ма.

they said some-day you'll find, all who love are
Всю ду - шу на - пов - ня бі - ло - сніж - ний

15

blind
дум

accel. *a tempo*

when your hearts on fire, you must re-al-
щас - тям мо - ло - дим, ма - ре - вом зі

18

lize
снү,

smoke gets in your eyes.
сер - пан - ком зо - ло - тин.

21 **Poco piu mosso**

So I chaffed them and I gay - ly laughed, to think they could
 I про - біз - ли дні, не - ма мен - ла в ду - ші і мо

23

doubt my love. Let to-day my love has
 тив ко - хан - ня від - зву - чав. Я - блу - не - вий цвіт, вий

26

poco rit.

slown a-way, I am with - out my love.
 за - мі - тав - ши слід з гі - лок нев - пин-но о - па - дав.

29

a tempo***p***

Now laugh-ing friends de - ride, tears I can - not
 Все за - хо - ва - є дум, я в са - ду о -

31

poco rit.*ten.*

hide, so I smile and say: "When a love-ly blame
 дум о-бій-ме криль-ми світ у-весь нус

34

dies, smoke gets in your eyes".
 муї ту - зу дум зус- муї...

З М І С Т

Вступ	3
Методичні рекомендації	4
Дж.Б. Перголезі «Stabat Mater»	13
Г. Гендель «Amen, alleluja»	16
Г. Гендель Арія з кантати до Коронації Анни	19
Г. Гендель Арія «Solo per voi»	22
В.-А. Моцарт Арія Дорабели з опери «Так чинять всі жінки»	29
Л. Люцці «Ave Maria»	38
Ж. Мартіні «Радість кохання»	43
Ф. Тості «Злі чари»	49
Дж. Гершвін «Коханий мій»	53
Дж. Керн «Дим»	59

Електронне навчальне видання

Арії та романси зарубіжних композиторів XVII–XIX ст. для жіночих голосів

**Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка**

Редактор

Ірина Невмержицька

Технічний редактор

Лужецька Ольга

Коректор

Артимко Ірина

Здано до набору 02.03.2023 р. Формат 60х90/16. Папір офсетний. Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 8. Зам. 10.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка.
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5140
від 01.07.2016 р.). 82100, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24, к. 31.